

TÉ CLAR QUE L'EXCESSIVA CENTRALITZACIÓ DE CATALUNYA ÉS NOCIVA

José M. Murià

Membre de l'Acadèmia Mexicana de la Història

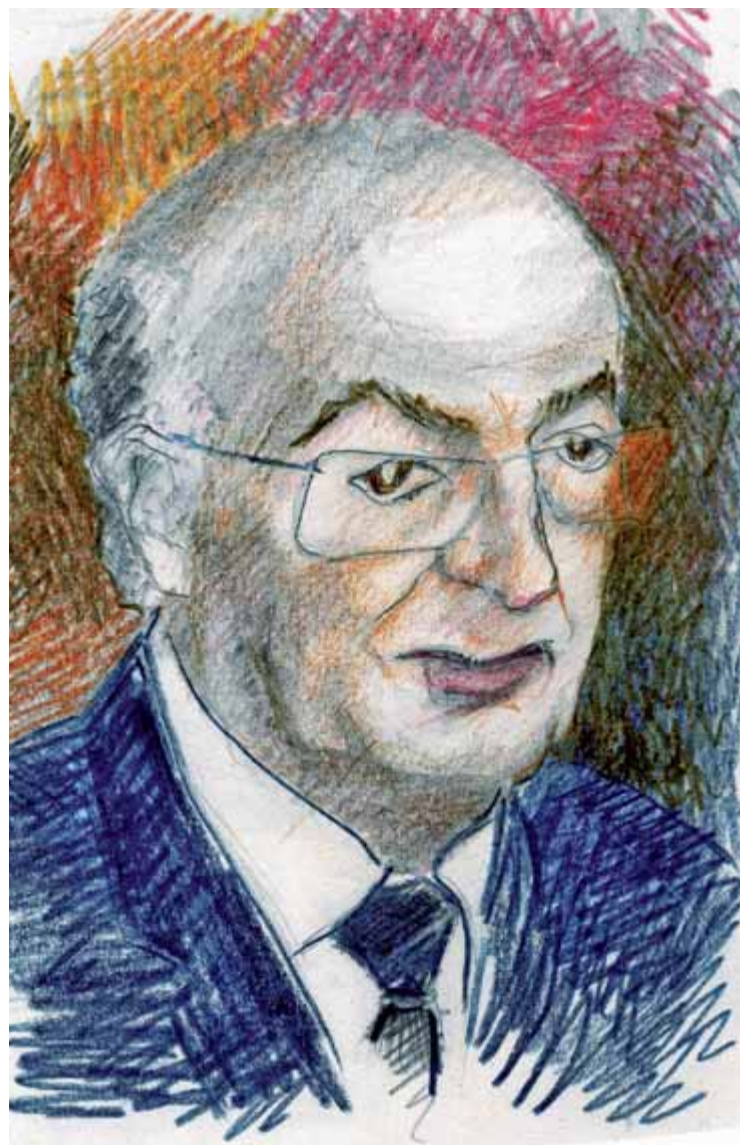
La jubilació del gran editor Lluís Pagès

Quan vaig saber que Lluís Pagès i Marigot, editor catalaníssim i resident a Lleida des de fa molts anys, havia demanat per jubilar-se, va ser com si m'haguessin abocat al damunt una galleda d'aigua gelada.

PAGÈS EDITORS, l'empresa que fundà fa un quart de segle, ha esdevingut la més important en llengua catalana fora de Barcelona i una de les més importants de tot el país. No tan sols es tracta d'una empresa que no es fa mai enrere si el llibre aporta algunes coses de valor social, sinó que, sovint, és ella mateixa la que s'encarrega d'organitzar la preparació d'alguna obra que considera necessària.

POSO PER EXEMPLE la monumental *Història de Lleida* i la seva germana que la succeeix: *Història de Tarragona*. Ambdues llençades al mercat no fa pas gaire amb un gran èxit en tots els aspectes, menys en el financer.

SABEDOR DE LA IMPORTÀNCIA de llibres com aquests per ajudar a construir una identitat més sòlida de Catalunya, el projecte es va engegar amb plena consciència que s'hi perdrien diners. En aquests sentit, només va mirar de no perdre'n molts.

JOAN OLLER

TÉ CLAR QUE L'EXCESSIVA centralització de Catalunya és nociva. De manera que s'ha convertit en un lluitador constant per reduir-la. Sap molt bé que, per fer créixer la cohesió dels catalans, ara tan necessària, cal consolidar una idea del país en la qual totes les seves parts hi siguin ben representades; es a dir, una idea integradora del país i no pas la noció amb regust colonialista que a Barcelona es mana i la resta del país obeeix. No s'ha de perdre de vista que Catalunya és cosa de tots.

LLUNYESTIC DE VOLER dir que en Lluís tingui una visió parroquial de les coses, interessant-se només pel que té davant dels nassos. No és pas així. Del que es tracta és que cada racó de Catalunya tingui la idea més clara possible de quin paper té en el món i de la presència poca o molta que hi té el que passa arreu.

CAL RECORDAR QUE les gestions començades per Lluís Pagès feren que Catalunya esdevingués el país convidat d'honor a la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara del 2004. Aquell esdeveniment, a part d'un dels aparadors més importants que fins aleshores havia tingut la cultura catalana, va ser igualment la porta de la

Fira de Frankfurt. Cal recordar també que va ser Pagès qui va coordinar-hi la presència dels editors en català.

MOLTES MÉS COSES depenen d'ell que tots els lletraferits catalans saben bé. Jo només hi afegeixo la cara i els ulls que té la Biblioteca Catalana de l'Estat de Jalisco, a Mèxic, que és també, en molt bona part, producte de la seva generositat i del seu compromís amb la projecció exterior de Catalunya. Resulten més parroquials molts personatges destacats de la ciutat de Barcelona que no pas aquest home que viu a la capital de província més allunyada del rovell de l'ou de Catalunya.

La sang, però, em tornà a les venes quan vaig saber que, finalment, Pagès s'havia jubilat però no pas retirat

EM VA SEMBLAR UN AUTÈNTIC desastre que es jubilàs. La sang, però, em tornà a les venes quan vaig saber que, finalment, Pagès s'havia jubilat però no pas retirat. Ell segueix escarrassant-se com sempre... També va ser aleshores quan vaig caure en el perquè de la nostra ferma complicitat i la bona entesa que ens ha permès arribar a tantes fites plegats. Qui això escriu igualment es va jubilar ja fa anys i ara penca més que mai, tant si cobra per fer el que fa com no.

El riure va a estones

Josep Maria Pasqual

Periodista i editor

Aquest cap de setmana ha fet vuit mesos de la més gran manifestació de l'Onze de Setembre i als balcons la majoria de banderes estelades han començat a despintar-se per efecte de les radiacions. El sol no perdona. El destenyiment del drap —disculpi el lector el fals amic man-

llevat del francès— és una metàfora de l'empal·lidiment de la revolta projectada. Què ens pensem?, que el mal que dura tres-cents anys es cura en quatre dies? Ni parlar-ne. A banda que tampoc ho hem fet tot tan bé. Ja ho cantava Al Tall: "Hi havia una volta un poble que dormia i que dormia. I de tant que va dormir, despert i tot somniava." Vaja, que per girar la truita cal tenir la paella pel mànec. I tot just

ara li fan el mànec.

Vuit mesos després, els catalans hem fet un pas endavant. Això sí, cadascú en el sentit que més li convé. Perquè no tots els catalans segueixen el mateix sentit de la marxa. Qui es cregui que entre tots ho farem tot, està ben equivocat. Els uns fan alguna cosa i els altres en fan una altra. I encara uns altres, una altra. I així fins a l'hora d'anar a dormir, que la son no perdona —com deia

el Quico—. El tot està per fer i tot és possible —que deia el poeta—, vuit mesos després es demostra cert només en un cinquantaper cent, el del tot està per fer. Que tot sigui possible ho haurem de veure, potser, d'aquí a vuit mesos més, o qui sap quan. Perquè, les revoltes projectades pacíficament i no violentes requereixen temps. I el temps cau a sobre perquè es fa llarg esperar.

A un pam de la frustra-

ció o a un pam de la glòria. Aquesta és la qüestió. Però abans de profetitzar res, hauríem de posar-nos d'acord sobre què entenem per frustració i què entenem per glòria. I no ens hi estem posant. De fet, no ens posem d'acord en res. Cadascú fa anar l'aigua al seu molí. Si tu l'estires fort per aquí i jo l'estiro fort per allà, segur que tomba. Potser es tracta d'això: d'afonar-ho tot i de passar a ganivet a tot-

hom. I, quan els uns hagin tret els ulls als altres, i els altres als uns, el més borni regnarà en el país dels cecs.

Ens vam vendre l'ànima al diable l'any 1978 i ara el diable s'ho cobra. Tractes són tractes. Nosaltres ho hauríem de saber millor que ningú. Som el prototipus del pactisme. I el de la unitat. I som els que en nom de la unitat i el pactisme hem fet més vegades (el 1979 i el 2006) el negoci d'en Robert i les cabres. I ara, mentre nosaltres dessemboliquem la troca, ells ordeixen la trama. Avui els genovesos fan riulla. Però el riure va a estones.